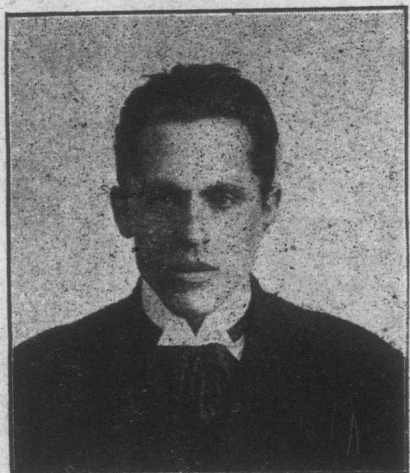

ДО РОБІТНИКІВ І ФАРМЕРІВ ЗАХІДНОЇ КАНАДИ.

ТОВАРИШІ РОБІТНИКИ І ФАРМЕРИ ЗАХІДНОЇ КАНАДИ!

На запит Екзекутивного Комітету нашої партії, чи я схожу поїхати на організаційний об'їзд на захід, я не надумуючись довго, відповів, що поїду. Чи мій організаційний об'їзд принесе бажані результати, — так моральні як і матеріальні, се буде залежати перше всього від Вас Товариші. Буде залежати від того наскільки Ви мені допоможете і наскільки допоможуть мені інші робітники, котрі се стоять поза організацією. А особливо Ви товариші, члени Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.

Тов. М. Княжевич.

Наш обов'язок і відповідальність не скінчені.

Наш великий обов'язок, який наложив на нас партійна приналежність, не скінчений. Наша відповідальність за роботу, до якої ми взяли ся, ще не скінчилася, поки сама робота не скінчена. А тимчасом робота, це навіть де котрі ми товаришіми і забрана.

Не хочеться вірити, що в теперішній моменті, в якому ми живемо — моменті, який будить людей, котрі спали сном мертвих, до розбавлення кайданів і руху несправедливого суспільного ладу — без взагляду на те, чи подобається се пануючим світу — котрі без пощади і без перестанку нищать, убивають мільйони найкращих синів робітничої сім'ї, до котрої ми належимо, що ми Вас, товариші, опанувала байдужність.

Богачі дбають про свою долю.

Вороги робочого людю з дня на день, готують для нас нові та сильніші барикади; думують ще придержати в своїх зелізних руках солодке та приємне для них життя. Пановане для їхніх дітей голованих з малку срібними ложками, тоді, коли робітничі діти плачуть ся від уродження голодом і холодом. Батьки і матері їхні виснажені непосильною працею не мають спромоги навіть доглянути своїх немовлят. А в богатих палатах багачих дітей доглядають "норси". Про їхнє щастя і пановане забезпечуване коштом нужди і мук робітничих дітей, дбають їхні батьки гнобителі-кровопийці.

Ми мусимо також дбати про свою долю.

Чи-ж ми не маємо так само дбати про долю свою і наших дітей? Чи маємо нашим дітям оставити в спадщину таку саму долю як наша? На се питаємо маємо дати відповідь. І відповідь та має бути, що ми жите своє віддамо в боротьбі з ними, що ми і нашим дітям жити на дають, з правителями сего світа. Ми віддамо своє життя за кращий устрій, в якому знуть наші злидні і нестатки і дітям нашим оставимо долю, за яку вони нашу пам'ять будуть шанувати.

Наша сила.

У нас є сила, величезна сила, але з нею ще дотепер гнобителі сьміють ся, тому, що ми тої сили не гуртуємо і не використовуємо для себе, але віддаємо їм на службу. Вони прекрасно знають ту силу. Вони знають, що робітників є далеко більше, як їх — капіталістів. Вони знають, що колиб ми всі як один захотіли перемінити теперішні порядки в світі, то нас ніяка сила від того би не здержала. Але вони видять, що ми ще не всі свідомі своєї сили і що не всі робітники знають способи, якими вони можуть себе освободити від гнету пануючих так як се почали робити наші товариші в Росії.

Та неуж ми дамо себе на сьміх ворогам-кровопийцям, так немовби в нас не було бажання зміни теперішніх порядків? Неуж ми богузми, що лякаємо ся горстки п'явок і не сьміємо виступити проти них за власне освободжене з теперішнього капіталістичного рабства? Чи маємо далі показувати капіталістам будинок би ми на дальше хотіли лишитись в їхній ярмі? Чи не чуємо ми гіркого плачу вдів і сиріт та стогону колючих на полях бові робітників в Європі? Чи не знаємо за що і чий інтереси летять ся кров робочого людю? Чи не відомо нам, що тіж самі капіталісти за котрих робітники проливають свою кров — наймають бандитів для убийства наших лучших робітничих братів і товаришів, наших провідників, як се діється в Злуч. Державах, Франції, Німеччині, Австрії і других краях? Так, ми свідомі робітників про все те дуже добре знаємо! І тому не повинні ми занедбувати нашої роботи для поширювання свідомости серед широких мас робітничих і тому не повинні ми занедбувати нашої боротьби.

І тепер, коли в цілім світі ми праї, готують ся до загального перевороту як політичного так і економічного, до переміни сего несправедливого устрою раз на все — то чим ми в Канаді маємо лишитись по заду? Маємо бути гнилою колодою на перешкоді з'організованому і свідомому своїх інтересів робітництву?

Якуж ми відповідь дамо, коли нас в слухний час наші товариші візвуть: Товариші, спійшіть нам на поміч! От-от, вже сила капіталу хилить ся в долину на віки вічні! Помочи нехайної дайте нам, — закличуть. Якаж буде наша відповідь Товариші Українські Робітники і Фармери усього Канади?

Чи ми готові на сей слухний час і поклик! Чи ми готові виповнити наш обов'язок? Ні! І ще раз ні! Ми не готові на сей слухний час і поклик других товаришів! Не готові тому, що ми не всі свідомі своїх інтересів. Ми не всі просвічуємо свої уми, не вступаємо в ряди соц. дем. партії, котра одинока бореть ся проти наших робітничих ворогів.

Товариші Робітники і Робітничі Фармери і Фармери західної Канади!

Чи пам'ятаєте Ви слова безсмертного Кобзаря Тараса Шевченка: "Вставайте, кайдани порвіть! І вражого злою кровю волю окропіте". А чи пам'ятаєте слова нашого генія Ів. Франка: "О, ні! Не самі слюзи і зітхання Тобі судились! Вірю в силу духа І в день воскресний твого повстання".

А чи рвемо ми кайдани, які наложив на нас пануючий сего світа? На жаль ні! Богато на ших несвідомих робітників ще допомагають зміцнювати їх Ко-

ли в других краях наші товариші рвуть кайдани, то наші робітники ту за морем байдужно відносять ся до їхньої боротьби. Ми не спішимо їм на поміч і не беремося рвати не менше тяжкі кайдани ту таки в Канаді. Наші робітники і фармери сплять ще твердим сном. Однак я вірю в доріг слова Франка: "Вірю в силу духа І в день воскресний твого повстання".

Кують нам кайдани. Кують для нас з дня на день все грубіші кайдани. Хотять нас примусового взяти до праці за одного долара і десять центів в день і ще під багнетом. Хотять ми від праці ніколи не могли далеко відійти, нас годло змушує і змушує працювати і то понад міру.

Людського сумління в пануючих сего світа для нас робітників нема. Перший ліпший капіталіст далеко краще обходиться зі своїм булдогом, як зі звичайним робітником, що працює в його фабриці. Ще ніхто з нас не бачив, щоб властитель підприємства взяв на свій автомобіль та завів змученого в його фабриці робітника до його дому. Але собак в автомобілях завсідки можна видіти. Возять їх цілими днями. Але всьому тому прийдє скоро кінець. Той час вже недалекій.

І тому всім українським робітникам і фармерам треба зрозуміти, що кінець сему несе з'організована армія працюючого людю до котрої і ми всі як один повинні прилучити ся. Частину тої армії є наша Українська Соціал Демократична Партія в Канаді в рядах котрої повинні залучити ся всі українські робітники і фармери Канади.

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА МІТИНГ.

Щоби довідатись обширний же про те, як зтворена та маїня нерія нинішнього визиску, як працюють свої борю ся і бороть ся проти своїх гнобителів, яких способів в боротьбі він уживає і яким шляхом він наїпнейше лїдє до повного освободження, — приходіть громадно на мітинги устроєвані нашими товаришами, на котрих я буду старати ся по змозі як найлучше про се пояснити.

Та найіаківіше буде для Вас дослухати про послідні події в Росії і на Україні, де свідомі з'організовані робітники салдати і селяни скинули царя і буржуазію, взяли владу в свої руки і устанавляють вже порядки корисні працюючому людю а не визискувачам і гнобителям.

Приходіть на мітинги а не по жалієте страченого часу. Приходіть, щоби подумати і нам про подане помочи нашим брать в Європі і про нашу сильну організацію, котра нам допоможе здобути лучшу долю і краще життя.

Отже, до побачення на мітингах. Ваш в боротьбі за соціалізм, М. Княжевич.

РОБІТНИКИ В ТРЕЙЛ, Б. К. СТРАЙКУЮТЬ.

Дня 15-го падоліста робітники в Трейл, Бр. Кол. в числі 1,500 вийшли на страйк, домагуючись від компанії 8-годинного дня праці для всіх і платні, яку діставали літною порою. Компанія кожного місяця старає ся обнизити платню. В місяці жовтні обтяла 10 ц. а в падолісті 15 ц. Тепер страйкуючі робітники домагають ся звороту тих 25 ц. і 8 годинного дня праці так для тих що працюють в середині як і для тих, що працюють на дворі.

Є надія, що робітники вийдуть побідоносно, если і на дальше постануть всі разом твердо за свої права.

ВІСТІ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

ФРАНЦУСЬКІ ГЕНЕРАЛИ В УКР. ГЕНЕР. ВІЙСЬК. КОМІТЕТІ.

26-го вересня (9-го жовтня н. ст.) в 9.30 год. до Ген. Секретаря по військових справах т. Петлюри прибув з візитою генерал французької армії Табуї представник французького правительства на південно-західнім фронті і підполковник Перльє, начальник французької частини київського гарнізону.

Представники французької армії мали ширшу розмову в справі українзації війська і тих обставин, в яких вона відбувається ся.

Генерал Табуї цікавиться українською військовою справою як з чисто політичного боку, так і з військового.

Розмова тягла ся коло двох годин і провадилась в присутності президіума Генерального Комітету. На прикінці розмови, в якій Генеральний Секретар по справах військових т. Петлюра дав поясненя на всі запитання представників французької військової влади південно-західного фронту, генерал Табуї висловив бажання мати більш тісний контакт з українським військовим органом — Генеральним Комітетом, і зокрема підполковник Перльє висловив побажання, аби у "Вістнику Генерального Комітету" містились інформації в справах, що торкають ся англійських та французьких військ, а також про загальні справи союзників взагалі.

Українські організації у Трапезунті (в Туреччині.) З перших днів революції в Трапезунті заклала ся Українська Громада, яка поволі об'єднувала Українців-воєнів трапезунтського району. Число членів росло з кожним днем. Завдяки вміну керівників вести працю по освідженню, тепер тут є такі українські організації: "Укр. Соц. Дем. Роб. Партія", "Укр. С.-Р.", "Український Військовий Комітет Війська Анатолійського Побережжя". Українська Громада має перетворити ся в "Просвіту". Вищим революційним українським органом буде "Українська Закавказська Кривава Рада", яка буде складатись з представників всіх громад і гуртків, як тилу, так і фронту.

Гр. Хименко.

Селяне Чорнобильської волости рішили клопотати ся перед Секретарем по Освіті і перед радомським комісаром по освіті, щоби при новій гімназії групи родителів в Чорнобیل була відчинена з свого року підготовка кляса українська для дітей селян, як се зроблено у Радомислі.

Українська драматична школа для робітників у Києві.

Театральний відділ при Генеральному Секретареві Народної Освіти закладає драматичну школу для робітників. На курсах мають викладатись: початкова деклямація, художня деклямація, грім та мімодрама, ансамблі, сценічна практика, грамастика української мови, історія літератури, історія театру, теорія дікції та деклямації.

ПОПІВСЬКІ КРУТІСТВА.

Падає міцна фортеця попівства, збудована Пободоносцем — церковно приходські школи. Указом синоду від 19

травня їх повинно передати до органів місцевих самоврядувань. Передача новини: перейти, як сказано у тому-ж указі "безболізно".

У Києві церковно-приходських шкіл 23 однокласових і 3 двокласових. Всього 26 шкіл. Де-які сьвященники, що пасивно відносять ся до справи, згодні все як єсть передати мійському самоуправованню, тільки чекають, щоб приїхала комісія прийняти. Таку комісію вже шкільна рада пригородський думи уложила так, що до комісії вступили по два представники від учителів церковно приходських шкіл і представники шкільної ради мійської думи.

Але спокійно і "безболізно" справа переходить далеко не скрізь. Де-які попи пускають ся на всякі крутіства, щоб, коли вже не можуть утримати за собою церковно-приходські школи, то принаймні напастити, щоб було злеє дам — ні собі ні людям.

Не тільки де-які попи проповіді у церкві говорять про те, що жиди будуть у церковних школах учити і учити ся, але знаючи, що тепер у Києві дуже тяжко знайти для школи помещення, заявляють готовість передати школи, але без помещення. Помешкання, кажуть, собі потрібне. В де-яких школах сь помещення старають ся найняти кватірантам, щоб ніде було ні учити ся, ні школу примістити. В одній школі був запас дров на сей рік, а піп поспішив його продати у церкву, а школі ехидно пропонує вернути гроші.

При тому ні один піп не ризикуючи, як всі такі штуки б'яти на себе відповідальности, а закриває ся приходською радою, яка про те нічого не відає.

Такі картини у Києві попівської незлобivosti. Д. А.

У. С.-Д. ПРО СУЧАСНИЙ МОМЕНТ.

Сими днями відбулись загальні збори київської організації української соціал-демократичної робітничої партії. На зборах виступили з промовами найвидатіші діячі партії. Вкінці збори винесли спільну резолюцію про сучасний політичний момент.

"Оцінюючи сучасний момент в політичному житті Росії і України, Київська організація У. С.-Д.Р. вважає:

1) що настала крайня пора порвати без дальших вагань всякі коаліції і з тими силами, що протягом шести місяців революції виявили лише собою здатність до тайної та явної контрреволюції, так блискуче довершеної корнілївчиною — тими силами є організовані та не організовані ценові елементи; 2) що творчими силами краю під нинішню хвилю є лише революційна демократія всіх народів Росії і тільки вона може бути джерелом центральної влади; 3) що негайно мусить бути декретована федеративність російської республіки і відповідно до сього сконструйована центральна влада.

Через те збори вважають невідкладною організацію трудових мас України під прапором українського пролетаріату, для переведення в життя через Генеральний Секретаріат таких точок в тих формах, що вимагає федеративний лад Росії:

а) узаконення восьмьгодинного робочого дня; б) заведення робітничого

догляду над виробом та розподіленням;

г) націоналізація всіх важних галузів промисловости — кам'яновугільної, металургічної і т. и.;

д) безпощадне оподаткування великих капіталів і маєтків;

е) конфіскація прибутків з війни в цілі спасення краю від господарчої розрухи;

е) негайне закликання всіх воюючих народів до загального демократичного миру;

ж) негайне припинення всіх утисків проти робочої кляси та його організації;

з) очищене армії від контрреволюціонерів;

и) націоналізація землі і вилучення її з товароборіння;

и) конфіскація поміщицьких земель і передача їх з завідування земельним комітетом до вирішення земельної справи Установчими Зборами".

Крім того збори заявляють, що коли центральне правительсто і знов буде складено коаліційне, то перед соціалістичним Генеральним Секретаріатом України повстане завдане порвати з таким правительством стосунки.

"Н. Рада."

ЩО КОШТУВАТИМУТЬ ВИБОРИ ДО УСТАНОВЧИХ ЗБОРІВ?

Міністерством внутрішніх справ підраховано, що в виборах до Установчих зборів буде брати участь до 90 мільйонів людности. Витрати по підготовці зборів будуть коштувати 7 мільйонів карбованців.

ПОМІЧ ДЛЯ ГАЛІФАКСУ.

Мейор міста Галіфаксу просяв о \$25,000.000 на поміч місто ви Галіфакс, яке недавно постигла страшна катастрофа. З усіх сторін надходили щедри дати на сю ціль.

Бритицьке правительство жертвувало 1,000,000 фунтів штерлінгів (\$5,000,000), а британська організація "Червоного Хреста" \$125,000.

Всіх убитих і пропавших безвісти обчислюють тепер на 1,226 осіб, хоча й се число не є ще певне.

300 до 500 сліпих наслідком експлозії в Галіфаксі.

Наслідком експлозії 300 до 500 осіб втратили зір а около 200 дітей остало ся сліпотами.

Начисляють 500 домів цілковито знищених, 500 знищених так, що мешкати в них неможливо, а 1,000 є таких, що можна буде навести.

ЧИТАЙТЕ! НОВІ КАЛЕНДАРІ НА РІК 1918.

Календар "Новий Світ" 0.35
"Веселий Друг" гумористичний 0.40
"Пригледь жовніре" не жарти 0.40
"Кіт" кал. "Укр. Голоса" 0.50
Календар "Робочого Народу" 0.50
Кал. "Канад. Русина" 0.50
Кал. "Українська Родина" 0.50
Кал. "Шіффа Табачника" 0.50
"Загальний календар" 0.50

НАПІВНОВІШІ КНИЖКИ.

на укринено — вийдуть незадовго: Кобзар Т. Шевченка в 2 томах 2.00
"Вільна Україна" — є се книжка інтересна для кожного. В ній містять ся опис минулих України і теперішніх змагань. Вибрані твори всіх українських письменників, їх фотографії. Военний додаток з богатою образками. Ціна лише 0.50

Є НА СКЛАДІ: В невідло рано зіле копала пов. 0.75
Смх і жарти 0.20
Хмари, чарі, жарти і не жарти 0.15
Що таке попу і Франка 0.25
Міжнародний соц. і роб. рух 0.40
В часи війни з життя засланців на Сибірі 0.40
і богато інших.

НА ЖАДАНЕ ВИСИЛАЄМО НАШ КАТАЛОГ ДАРОМ. Броші і замовлення посилайте на адресу:

UKRAINSKA ROBITNYCHNA KNYHARNIA
796 1/2 Main St. WINNIPEG, MAN.

ПРЕСОВИЙ ФОНД

В неділю, дня 2-го грудня була забава у т. Д. Карпюка, Евдокія Цернук, В. Королєва, З. Майданського, Козуб, М. Різнін, Трачук, Д. Резник, Г. Козуб, 25 ц. Разом

Тов. Майданський присутним ціл робітничу та яку роллю вона віднинішню пору.

Отже на зазив т. Майданського зложили слідувачі свої датки на "Р. Н.":

Д. Карпюк \$5.00; Н. Карпюк, Евдокія Цернук, В. Королєва, З. Майданський, Козуб, М. Різнін, Трачук, Д. Резник, Г. Козуб, 25 ц. Разом

На фонд "Робітничої ти" в Києві зложили:

Товаришка А. Карпюк, В. Майданський \$1.00 і В. Чук 25 ц. Разом

Окрім того зібрано "Н." \$4.00 передплати.

В. Цернук

Г. Мельник, Саскатун
В. Майданський, Мекс
Ракс
З скринки в редакції
"Р. Н."

Тов-а Геня Якуста, Вегр
віль

С. Баран, Мус Джав
С. Янчук, Мус Джав
Н. М. Суліван, Гайхев

СПРОСТОВАНЕ.
В ч. 49 "Р. Н." було помилково: на прес-машину для "Р. Н." зложили товариші в \$3.25 амає бути \$3.75.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ФОНД

Жертводавці, котрі зложили на лісту М. Стираки в Вінніпегу ше-в місяці падолісті по одному доларови: І. Вашиш, Овчар, М. Козаровський, Ф. Ляонка, П. Зайда, Ю. Демків, А. Соколовський, М. Вийт, Т. Бабяк, П. Гута (Іва), П. С. Гута, О. Горегат і С. Ка.

(Жертви повисше згада жертводавців вже були вчині до загальної суми, яку вналось послідніми разами

Комітет до збирання фонду на "Робітничу Газету" в Киї Летбрідж, Альта, прислав 45 від слідувачів тов. жертводавців:

По \$3.00: Р. Гнатюк і С. дін; по \$2.00: В. Гонтан, С. Сок, Ю. Катан, І. Стефанен, А. Формос; по \$1.00: Р. Стас, І. Кейван, А. Андрішук, І. С. Ко, Ю. Виростік, П. Виростік, Г. Дибуняк, М. Горанчук, Ю. Чук, Ю. Роджерс, І. Гавка, Опрішко, К. Шевчук, І. Леський, В. Гаврилюк, Е. Максіко, П. Петрик; по 50 цт.: М. толький, М. Бойчук, І. Ка, В. Карня, Н. Томаский, В. Дан, Т. Твердий, І. Заремба, Чопрун; П. Сіемко 45 цт.; 25 цт.: Марія Пішук, Н. Пішук і Н. Гливіко.

Разом

Видано на пересилку Чистих грошей прийшло Екз. Ком.

Жертводавцям складаємо ру подяку.

До праючі, брати! Сподімо як можемо нашу Україну За комітет,

І. Кейван,
С. Стасюк,
К. Дзвіндзінський

Тов. П. Гута зібрав на діст Винніпегу від слідувачів жертводавців:

По \$1.00: Г. Пастернак, П.